

Parlamentul
Republicii Moldova

VT nr. 08

19 noiembrie 2025

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Către:
Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun.Chișinău, str.Alexandru Lăpușeanu, 28

De la:
Vasile Tarlev,
deputat în Parlament,
președintele Partidului Viitorul Moldovei

SCRISOARE DE ÎNAINȚARE

Stimată Doamnă Președinte,

Stimați membri ai Curții Constituționale,

Prin prezenta, Vă înaintăm Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate (Legea nr.35 din 13.03.25 pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale)), elaborată în conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova și Legii cu privire la Curtea Constituțională.

În susținerea sesizării, anexăm următoarele documente:

1. Actul de sesizare (6 pagini);
2. Documente justificative (2 pagini).

Vă rugăm să luați act și să procedați conform competenței.

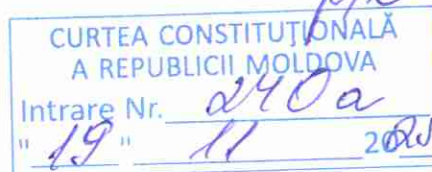
Cu respect,

Digitally signed by Tarlev Vasile
Date: 2025.11.19 16:20:21 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Vasile Tarlev
19.11.25

SESIZARE

privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate:

1. Nume: *Tarlev*

2. Prenume: *Vasile*

3. Adresă: Parlamentul Republicii Moldova, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 105

B. Circumstanțele cauzei:

La 19 septembrie 2023 Ministerul Justiției a RM a inițiat **Proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale)**.

Proiectul a obținut numărul de ordine 919 și a fost emis spre examinare Guvernului la 18.11.2024.

Ulterior acest proiect de lege a fost remis spre examinare Parlamentului Republicii Moldova, unde a fost votat în prima lectură la data de 28 noiembrie 2024.

A doua lectură sa produs la data de 13 decembrie 2024, în cadrul căreia a fost votat Proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (*perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale*).

La data de 26 februarie 2025, Președintele Comisiei Juridice, Numiri și Imunități, doamna Veronica Roșca, a înregistrat un amendament (*copia se anexează*) la proiectul de lege intitulat „*Legea pentru modificarea unor acte normative în vederea perfecționării mecanismului confiscării bunurilor infracționale*”.

Prin amendamentul în discuție s-a propus modificarea Codului contravențional.

Astfel la data de 13 martie 2025, în lectura III, Parlamentul a adoptat LEGEA Nr. 35 din 13-03-2025 pentru modificarea unor acte normative (*perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale*), prin care a modificat Codul într-o lectură, astfel:

„Art. VII. – La articolul 400 alineatul (1) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare, textul „prevăzute la art.47” se substituie cu textul „prevăzute la art.47, 47¹”.

C. Obiectul sesizării:

„Art. VII. – La articolul 400 alineatul (1) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78–84, art.100), cu modificările ulterioare, textul „prevăzute la art.47” se substituie cu textul „prevăzute la art.47, 47¹”, -

din LEGEA Nr.35 din 13-03-2025 pentru modificarea unor acte normative (*perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale*)

D. LEGISLAȚIA PERTINENTĂ:

I. Constituția Republicii Moldova

1. **Articolul 1 – Statul Republica Moldova:** „(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui,

libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

2. **Articolul 7 – Constituția, Lege Supremă:** „Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

3. **Articolul 20 – Accesul liber la justiție:** (1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. (2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

4. **Articolul 21. Presumția nevinovăției:** Orice persoană acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este considerată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită, în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării.

5. **Articolul 54 – Restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți:** (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, conform normelor internaționale și necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice, ordinii publice, protejării drepturilor altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. (3) Prevederile alin. (2) nu permit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24. (4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate afecta esența dreptului sau a libertății.

II. Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Articolul 6 – Dreptul la un proces echitabil: Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită prin lege, [...].

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție:

Principii generale:

Potrivit Hotărârei Curții Constituționale nr. 14 din 20 iunie 2024 privind controlul de constituționalitate al articolului II din Legea nr. 116 din 16 mai 2024 pentru modificarea unor acte normative (adoptarea legilor organice de către Parlament):

Aplicarea principiilor în prezenta cauză:

Avînd în vedere că prin **Art.VII din LEGEA Nr.35 din 13-03-2025 adoptat neconstituțional**, în Republica Moldova a fost creat un tribunal – Poliția, cu drept de a aplica pedepse în baza art.47¹ Cod contravențional(*Coruperea electorală pasivă*), atunci această situație este contrară art 20 din Constituție coraborat cu art.6 pct.1 din Convenția Europeană.

Fiindcă, noțiunea de „instanță instituită prin lege” presupune, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, existența unei baze legale clare privind **constituirea**, competența și procedura organului care aplică sancțiuni ce afectează drepturile și libertățile fundamentale (*a se vedea cauzele Lavents c. Letoniei, 2002; DMD Group a.s. c. Slovaciei, 2010; Guðmundur Andri Ástráðsson c. Islandei [MC], 2020*).

În jurisprudența CEDO s-a statuat constant că, atunci când un organ administrativ exercită funcții jurisdicționale și aplică sancțiuni cu caracter punitiv, el trebuie să ofere garanțiile unui „**tribunal independent și imparțial instituit prin lege**” (*a se vedea cauza Menarini Diagnostics S.R.L. c. Italiei, 2011, §58-67*). Lipsa acestor garanții transformă actul de sancționare într-un act de justiție arbitrară, contrar art. 6 din Convenție.

Alte aspect de neconstituționalitate:

Se reclamă o gravă încălcare a principiului legalității și al securității juridice prin existența unor **paralelisme legislative** în reglementarea competenței de constatare și examinare a contravenției prevăzute la **art. 47¹ din Codul contravențional** al Republicii Moldova.

Astfel, atât **articolul 400 alin. (1)** din Codul contravențional, cât și **articolul 401 alin.(1)** stabilesc în mod aparent **competențe concurente**:

- **Articolul 400 alin. (1):** „*Contravențiile prevăzute la art. 47 – 47² (inclusiv 47¹), [...] se constată și se examinează de către poliție.*”
- **Articolul 401 alin. (1):** „*Contravențiile prevăzute la art. 47¹, [...] se constată și se examinează de Centrul Național Anticorupție.*”

Prin urmare, aceeași contravenție – reglementată la **art. 47¹** – este atribuită, în paralel, **atât Poliției, cât și Centrului Național Anticorupție (CNA)**, fără o delimitare clară sau criterii de atribuire, fapt ce **generează incertitudine juridică** și

pune în discuție respectarea principiului legalității sancționatorii și a autorității competente.

Această stare de fapt contravine jurisprudenței Curții Constituționale a Republicii Moldova, care, prin **Hotărârea nr.2 din 23 ianuarie 2020**, a statuat în mod clar că: „*Legea trebuie să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține și să evite paralelismele legislative, care generează incertitudine și insecuritate juridică. În procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative.*” (§ 48)

Aceeași Curte a reiterat anterior, prin **Hotărârea nr. 2 din 30 ianuarie 2018**, că: „*Paralelismele legislative conduc la contradicții în aplicarea normei juridice și la o afectare directă a principiilor constituționale privind claritatea, previzibilitatea și stabilitatea legii.*” (§ 45)

➤ Cu privire la suspendarea acțiunii actului normativ:

Potrivit art.26 alin.(2) pct.1) lit.b) din Legea nr.74/2025 privind Curtea Constituțională, în vederea prevenirii prejudiciilor și consecințelor negative iminente și ireparabile de o gravitate semnificativă, Curtea poate dispune suspendarea aplicării actelor normative care afectează sau se referă la următoarele domenii: b) drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Prin **articolul VII din Legea nr.35 din 13 martie 2025** privind modificarea unor acte normative (*perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale*), a fost instituit în Republica Moldova un mecanism prin care poliția, cu atribuții de natură *quasi-judiciară*, a dobândit competența de a constata și sancționa contravențiile prevăzute la art.47¹ din Codul contravențional.

Prin urmare, legea în cauză încalcă flagrant principiul dreptului la un proces echitabil și al exercitării justiției de către o instanță legal constituită, garantat de art. 20 din Constituție.

Mai mult, actele de sancționare emise în temeiul acestor prevederi devin irevocabile, iar pedepsele urmează a fi executate, ceea ce reprezintă acțiuni incompatibile cu principiile statului de drept.

Toate acestea sînt consecințe negative iminente și ireparabile de o gravitate semnificativă.

F. Solicitarea:

1. Se solicită controlul de constituționalitate a „**Art. VII.** – La articolul 400 alineatul (1) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78–84, art.100), cu modificările ulterioare, textul „prevăzute la art. 47” se substituie cu textul „prevăzute la art.47, 47¹”, - din LEGEA Nr.35 din 13-03-2025 pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale).

2. Până la soluționarea sesizării, se solicită Curții Constituționale **să dispună suspendarea acțiunii actului normativ contestat** potrivit art.26 alin.(2) pct.1) lit.b) din Legea nr.74/2025 privind Curtea Constituțională.

G. Lista documentelor relevante (dacă este cazul):

Amendamentul prin care sa modificat Codul contravențional

H. Declarația și semnătura autorului sesizării:

Declar pe propria onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice.

Autorul excepției de neconstituționalitate:

TARLEV Vasile,
Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Semnătura

Digitally signed by Tarlev Vasile
Date: 2025.11.19 12:35:01 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Data 19 noiembrie 2025

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisia juridică, numiri și imunități

AMENDAMENT

la proiectul de lege de lege pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale) (nr. 349 din 28.11.2024)

În temeiul art.59 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea 797/1996, se propune completarea proiectului de lege cu un articol nou care va avea următorul cuprins:

„Art. V. – La articolul 400 alineatul (1) Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare, după textul „prevăzute la art. 47” se completează cu textul „art. 47”.”

Argumentare:

Potrivit Codului contravențional al Republicii Moldova, nr. 218/2008, competența de constatare și examinare a art.47^a (coruperea electorală pasivă) este atribuită Centrului Național Anticorupție.

Este de menționat, că abordarea contravențională a coruperii electorale pasive contribuie la protejarea ordinii de drept, fiind un instrument ce restabilește echilibrul socială și asigură exprimarea votului liber exprimat, or, nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-l face să voteze sau să nu voteze precum și pentru a-l împiedica să își exprime voința în mod independent.

Totuși, analiza statistică demonstrează că atribuirea art.47^a (coruperea electorală pasivă) din Codul contravențional nr. 218/2008 exclusiv Centrului Național Anticorupție, excedează capacitățile acestuia.

Agenții constatare din cadrul Centrului Național Anticorupție fizic nu au capacitatea de a asigura prezența în preajma secțiilor de votare în vederea constatării contravențiilor, mai mult ca atât examinarea contravenției prevăzute de art. 47^a din Codul contravențional, nr. 218/2008, și aplicarea sancțiunii este de competența directorului, directorilor adjuncți ai Centrului Național Anticorupție, și șefilor subdiviziunilor teritoriale ale acestuia și adjuncții lor, fapt ce impune deplasarea persoanelor în privința cărora a fost pornit proces contravențional la sediul Centrului Național Anticorupție sau, după caz, la subdiviziunile teritoriale, pentru audieri, măsuri procesuale cât și participarea

la examinarea cauzelor contravenționale, iar insuficiența de personal afectează calitatea muncii, depășirea termenelor de executare, etc.

Subsecvent, o alternativă este ca competența de constatare și examinare a art.47¹ (coruperea electorală pasivă) din Codul contravențional al Republicii Moldova, să fie atribuită și Ministerului Afacerilor Interne care dispune de suficiente resurse umane în acest scop.

Astfel, se propune la art. 400 alineatul (1), după textul „art. 47” să se completeze cu textul „47¹”.

Această modificare va contribui la asigurarea coerenței, promptitudinii și sinergiei, în procesul de constatare/examinare a contravențiilor de către agenții constatare și exercitarea la nivelul corespunzător a sarcinilor stabilite.

Veronica ROȘCA
Deputat în Parlament